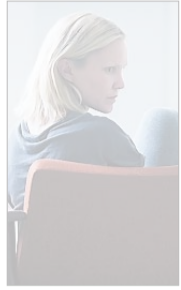

«Blind» også til Berlin

OSLO: Først utsatte regidebutant Eskil Vogt premieren på sin film «Blind» (med **Ellen Dorrit Pedersen**) for å få den med på Sundance-festivalen. Før helgen fikk han beskjed om at den er invitert til å vises i Berlin også. Det blir i programseksjonen Panorama, som beskrives som prestisjetung. – Jeg er glad og faktisk ikke så rent lite stolt over at «Blind» får begynne sitt liv på to så viktige filmfestivaler, sier Vogt. **NTB**

Krimfarse fra Staalesen

OSLO: Krimfestivalen, som avholdes fra 6. – 8. mars, har fått et trekkplaster på plass; en mini-krimfarse av Gunnar Staalesen. 6.–8. mars i år er det klart for den tredje Krimfestivalen i Oslo. Da går tepet også opp for Gunnar Staalesens farse, «Døden går til scenen». **NTB**

Til Kongsberg

KONGSBERG: Mesterbassisten og cellisten **Dave Holland** kommer til 50-års jubilenten Kongsberg Jazzfestival med sitt nyeste band Prism. Holland har en merittliste som får det meste til å blekne, heter det i en pressemelding fra festivalen.

d Peter Pan

STORSATSING: 50 år etter Disney-filmen om Peter Pan, varter Kodal amatørteater opp med Peter Pan-musikal. 35 skuespillere er snart klare til premiere. **Alle foto: Harald Strømnes**

DEBUTANT: Robin Horsgaard Larsen (17) registrerer musikalen. Til høyre Heidi Uth Habberstad.

I RUTE: Sminkør Stine Bøe Kalleberg og skuespiller Sara Rismyhr har alt under kontroll.

Etterlatte tidsbilder

UTSTILLING «Ernest Cole – Photographer»

Sted: Preus Museum, Horten

Anmeldt av
Grethe Hald

🎲 Tendensen til å glemme vår nære historie er påtakelig, all den stund informasjonssamfunnet pøser på med potensiell innsikt, eller kanskje nettopp derfor? Glemsel er én side av saken, en annen er at nye generasjoner kommer til. Det er da tidsvitnene blir viktige, enten de fortsatt lever eller etterlot vitnesbyrd vi kan få del i.

Den sørafrikanske fotojournalisten Ernest Cole tilhører de siste. For en ung, svart gutt med fotointerese født i Pretoria i 1940, var ikke fremtidsutsiktene store. Tilfeldigheter førte til at han både fikk et kamera og ansettelse som kopist i et tidsskrift for den svarte middelklassen. Den driftige gutten tok til fjernundervisning i fotografi ved New York Institute of Photography, og resten er historie, – nå å finne som utstilling i Preus Museum.

Da Cole på midten av 1960-tallet bestemte seg for å lage en fotobok som skildret hverdagen til den svarte befolkningen, utsatte han seg for stor risiko. Bildene han tok mellom 1958 og 1966 tvang ham i eksil og han tok alle negativene med seg. Boken «House of Bondage», med bilder fulgt av beskrivende, men talende tekster, kom ut i USA og England og ble umiddelbart forbudt i hans hjemland, apartheidstaten.

Utstillingen følger bokens kappittelinddelinger og samler slik vår oppmerksomhet om ulike deler av tematikken. Felles for bildene er det nøkterne, iakttakende utgangspunktet, men også nærheten til menneskene han observerer, medfølelsen og innlevelsen i det hverdagslige. Grunnen til at han kunne greie å komme så tett på folk, blant annet i gruve som var eid av de hvite, var at han var «usynlig», kun én i den store, svarte mengden.

Slik får vi komme inn på gleder og sorger i ulike familier, som når en gutt snakkes til rette av sin mor, før han forsvinner ut til gjengen og en forutsigbar fremtid: «Det er kort mellom lek og slåssing for en

gutt med gaten som læringsarena», kommenterer Ernest Cole i billedteksten.

Sitatet fra minister Verwoerd fra 1953 utfyller virkelighetsbildet: «Hva skal en Bantuunge med matematikk når det ikke kan brukes i praksis?».

At den franske fotografen Henri Cartier-Bresson var et forbilde for Cole, synes, især i gatemotivene. Men der han kommer nær innpå menneskene, som i serien av svarte tjenere i hvite familier, har han en unik, egen stemme, som i

NÆRHET: «Childandnanny» av Ernest Cole.

«Childandnanny».

Kvaliteten lyser av disse fotojournalistiske bildene i svart og hvitt, –kompositorisk, men også i bruken av lyset, av silhuettvirkninger og blikket for situasjonene. Som når visuelle skiller i et motiv bevisst brukes til å si noe om et land der skillet mellom minoritet og majoritet brutalt ble satt i system.

Det er i år 200 år siden Norge fikk sin egen grunnlov og kun 20 år siden Sør-Afrika fikk demokrati. Dette markeres tankevekkende av Preus Museum med denne sjeldne utstillingen av rundt 100 originale fotografier som er de eneste igjen av Ernest Coles arkiv. Selv døde han syk og hjemløs i 1990, en uke etter at Nelson Mandela var satt fri.

Hasselblad Foundation har produsert utstillingen og ny bok, som er den første om Cole, siden hans egen fra 1967.

«Ernest Cole – Photographer» har turnert i Sør-Afrika og USA og vises i Preus Museum fram til 1. juni. Den er hermed sterkt anbefalt, som sterke billedlige vitnesbyrd av og for vår tid.